

Vyjádření k petici za záchranu rododendronů v „Centrálním parku“ ve Valkeřicích a zajištění alternativního řešení

V rámci akce Valkeřický centrální park jsou navrženy k pokácení 4 kusy rododendronů o průměrné výšce 2,5 – 3 m, z nichž hodnotné jsou především 2 rododendrony blíže k silnici o průměru 5,5 m a 3,5 m (dle inventarizace stávajících dřevin z března 2024).

Během předprojektové přípravy byly zhodnoceny všechny tehdejší dřeviny a to jak stromy, tak i keře (dle metodiky AOPK ČR Oceňování dřevin rostoucích mimo les, Jaroslav Kolařík a kol., 2022, vycházející ze standardu AOPK SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů, a dle Standardu AOPK SPPK A02 008:2023). I vzhledem k tomu, že jsem profesí krajinář, byl na zeleň od prvních fází projektu kladen velký důraz. Stávající vegetace byla respektována v co největší míře, aby vytvořila kostru budoucího parku. Snahu o zachování co největšího množství hodnotných a perspektivních dřevin beru jako samozřejmou součást mé práce. V tomto rozhodně musím s Ing. Strnadovou souhlasit. V potaz byl ale brán i celkový záměr akce, kterým bylo vytvoření pobytového místa v centru obce pro možnost setkávání obyvatel a pořádání menších typu kulturních a společenských akcí. Řešená plocha území není velká a jen stěží dokáže pojmout předpokládané množství obyvatel. S vyjádřením Ing. Strnadové se víceméně shoduji, přesto však je zřejmé, že vychází pouze ze zhodnocení jedinců, ne ze zhodnocení komplexní situace a plánované zásadní změně funkce a využití území.

Rovněž s vyjádřením p. Diviška se lze téměř ztotožnit, ale opět jsou zhodnoceny pouze jedinci a ne celkový záměr akce.

Nutno podotknout, že zmíněné rododendrony dle vyhlášky č. 189/2013 nevyžadují povolení ke kácení. Dle definice Standardu AOPK SPPK A02 008:2023 se nejedná o porosty dřevin, ale o jednotlivé dřeviny. Nejsou součástí VKP, ptačích oblastí, nemají vliv na krajinný ráz a není podezření na výskyt ZCHD. Nejedná se o historickou zeleň, jelikož nejsou součástí historického parku či zahrady, nejedná se o městský sad, nejsou součástí kulturní památky.

Přesto jsem si od prvních projekčních prací uvědomovala hodnotu zmíněných keřů, především dvou jedinců blíže k silnici. Pokud si pečlivě projedete celou dokumentaci, zjistíte, že se rododendrony aktuálně nacházejí v jediné rozumně využitelné rovině, která má ale sloužit jako velká, pobytová a přehledná. Vzhledem k tomu, že rododendrony dle inventarizace 2024 zabírají sedminu celé plánované pobytové plochy, bylo velmi rychle jasné, že pokud máme z místa vytvořit nový prostor dle záměru, nemohu je zde bohužel zachovat.

Možným řešením, které se nabízelo, bylo přesazení rododendronů. Toto řešení zvažujeme s p. starostou od roku 2024 (viz např. textová zpráva ke Studii) a stále hledáme neefektivnější řešení. Přesadba takto vzrostlých keřů, takového stáří, je velmi nákladná. Nejvhodnější metodou je přesazení pomocí speciálního přesazovacího stroje BIG John, který zajistí dostatečně velký přesazovaný bal dřeviny. Umístění v rámci obce je možné, stejně tak případné umístění v rámci řešené plochy či okolí obecního úřadu. Poslední odhad ceny přesadby 2 hodnotnějších jedinců byl na podzim roku 2025 minimálně 50 tis v rámci řešeného území. Čím se vzdálenost zvětšuje, tím i rychleji nabývá cena. Velmi problematické se jeví nejisté ujednání dřevin. I když předpokládáme nejlepší možnou dostupnou technologii k přesazení a i když jsou s přesadbou velkých rododendronů obecně dobré zkušenosti, jedná se o živý materiál a riziko jejich úhynu zde stále bude. Nelze nikdy zaručit, že investice do přesazení nebude zbytečná a že keře, i přes veškerou snahu, neodumřou.

Variantně také 2 roky hledáme vhodného soukromého investora, který by si rododendrony koupil a využil je na své zahradě, ale vzhledem k ceně (především za narůstající dopravu s přibývajícími kilometry) je tato cesta zatím neúspěšná.

Ráda bych zdůraznila možný termín přesadby, kterým je předjaří (březen). Příroda je v tomto neúspěšná a pokud mají mít keře šanci na přežití, je nutné přesadit je v nejvhodnější možný čas, který se rychle blíží.

V problematice rododendronů máme tedy dlouhodobě více variant řešení, ale pravdou je, že se jejich pokácení bohužel jeví jako neekonomičtější. Samotný návrh nového parku pak ale případnou újmu vyvažuje. Pobytová plocha určitě není primárně dlážděná, jak se píše v emailu p. Benešové, ale cíleně byl volen polopropustný povrch, který lépe hospodaří s dešťovou vodou a mikroklimatem místa. Záměrně jsou k výsadbě navrženy velké stromy (i o obvodu kmene 20 – 25 cm), ke kterým je sofistikovaně rozvedena dešťová voda ze střechy pódia. Sázíme mnoho keřů různé druhové skladby, sázíme trvalkové záhony. Budoucí biodiverzita bude rozhodně vyšší díky různorodým charakterům nových rostlin. Významně zvyšujeme estetické vzezření celého místa a to i díky poctivě naplánované proměnlivosti barev během celého roku.

Rododendrony mají v krajinářské architektuře významné místo, ale jejich náhrada (ať už se bavíme o přesazení nebo odstranění) od začátku rozhodně nebyla podceňována ani v nejmenším. Závěrem bych ráda poděkovala všem zúčastněným stranám. Velmi ráda vidím zájem o jakoukoli vegetaci a o životní prostředí, především z řad veřejnosti. Náš cíl je stejný, jen je důležité najít tu nejlepší cestu.

S pozdravem

Ing. Kateřina Dlabalová
autorka dokumentace Valkeřický centrální park, krajinářská projektantka
10. 2. 2026